

Smärtlindring efter total knäartroplastik:

EN STUDIE AV 2123 OPERATIONER FRÅN SVENSKA KNÄPROTESREGISTRET

W-Dahl, A*,+, Sundberg, M*,+, Lidgren, L*,+, Ranstam, J,+,+,+, Robertsson, O*,+

*Svenska Knäprotesregistret, + Avd för Ortopedi, Kliniska vetenskaper Lund, Lunds universitet, +
+Registercentrum Syd, Lund

Introduktion.

Det är inte alla patienter som upplever smärtlindring efter total knäartroplastik (TKA) och det är av kliniskt intresse att ta reda på vad som karakteriserar dessa patienter. Vi försökte att identifierade patienter som inte uppnått smärtlindring ett år efter TKA och att evaluera huruvida de tillgängliga riskfaktorerna påverkar risken för utebliven smärtlindring samt hur olika smärtmått påverkar riskerna.

Patienter och Material.

Från två av de största artroplastikenheter i Sverige inkluderades 2123 primära TKA hos patienter som opererats för artros 2008-2010. Patienterna fyllde i EQ-5D, Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) och Visual Analog Skala (VAS) knäsmärta både preoperativt och ett år postoperativt. Charnley kategori, American Society of Anaesthesiologists klassifikation (ASA), kön, ålder och body mass index (BMI) användes som case-mix indikatorer. Vi beräknade 95% konfidensintervall (CI) för proportionen patienter som inte upplevde smärtlindring och använde Cox-regressionsanalys för att uppskatta effekten av olika riskfaktorer.

Resultat.

Mått med KOOS, rapporterade 105 (4.9%, CI 4.1% - 6.0%) av de 2123 patienterna oförändrad eller mer smärta ett år postoperativt än preoperativt. Motsvarande siffror för VAS knäsmärta var 165 patienter (7.8%, CI 6.7% - 9.0%). Endast 50 av de 220 patienterna (23%) som rapporterade oförändrad eller mer smärta i antingen KOOS eller VAS gjorde så i båda instrumenten. De patienter som rapporterade oförändrad eller mer smärta i KOOS eller VAS ett år postoperativt hade mindre smärta preoperativt samt högre grad av oro/depression jämfört med de patienter som rapporterade smärtlindring. Vidare visade sig Charnley kategori C vara en riskfaktor för ingen smärtlindring mätt med VAS.

Diskussion.

Det finns patienter som ett år efter utförd TKA inte upplever någon smärtlindring. Men beroende på smärtmått skiljer det sig åt vilka dessa är på individnivå likväl som i andel patienter. Vidare, när potentiell smärtlindring utvärderas efter TKA skall variationen i preoperativ smärta beaktas.

Referens.